

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ СТРАТЕГІЧНОЇ МІСІЇ ПРОФЕСІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ АВСТРАЛІЇ В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛЯ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ

© Костіна Л. С., 2015
<http://orcid.org/0000-0002-7113-8264>
<http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.19010>

Вчителі відносяться до такої когорти працівників, яка найкраще всіх усвідомлює і розуміє сутність ефективної педагогічної практики, але, в той же час, вчителі потребують впевненості в постійному залученні до якісних робочих процесів. Саме це прагнення лежить в основі професійного розвитку вчителя сучасності. У статті доводиться, що професійний розвиток вчителя виступає стратегічним чинником забезпечення якості викладання і, відповідно, поліпшення учнівської успішності. В цьому контексті виникає потреба проаналізувати діяльність професійних організацій Австралії, яка є частиною стратегічної місії удосконалення якості викладання в середній школі Австралії.

У статті розглядаються головні аспекти діяльності провідних професійних організацій Австралії та їхній внесок і вплив на якісну підготовку і професійну підтримку вчителів австралійської середньої школи. Автор аналізує структуру, основні напрями та ініціативи організацій щодо реалізації професійного розвитку учасників педагогічного процесу. Автор доходить висновку, що професійні асоціації (організації) Австралії орієнтуються на глобальні тенденції в освіті, використовують інноваційні підходи до навчання і демонструють широкий діапазон інструментів для професійного розвитку членів асоціації.

Ключові слова: професійний розвиток, професійна асоціація, стратегічна місія, ініціативи, імплементація

Костіна Л.С. Имплементация стратегической миссии профессиональных организаций Австралии в контексте профессионального развития учителя средней школы.

Учителі відносяться до такої когорти працівників, котора краще всіх усвідомлює і розуміє сутність ефективної педагогічної практики, але, в той же час, учителям необхідно впевненість в постійному залученні до якісних робочих процесів. Саме це прагнення лежить в основі професійного розвитку вчителя сучасності. В статті приводиться, що професійне розвиток вчителя виступає стратегічним фактором забезпечення якісного навчання і, відповідно, поліпшення

успеваемости учащихся. В данном контексте возникает потребность проанализировать деятельность профессиональных организаций Австралии, которая выступает частью стратегической миссии совершенствования качества обучения в средней школе Австралии.

Статья рассматривает главные аспекты деятельности ведущих профессиональных организаций Австралии, их вклад и влияние на качественную подготовку и профессиональную поддержку учителей. Автор анализирует структуру, основные направления и инициативы организаций, которые касаются реализации профессионального развития участников педагогического процесса. Автор приходит к выводу, что профессиональные организации Австралии ориентируются на глобальные тенденции в сфере образования, используют инновационные подходы и демонстрируют широкий диапазон инструментов профессионального развития членов ассоциаций.

Ключевые слова: профессиональное развитие, профессиональная ассоциация, стратегическая миссия, инициативы, имплементация

Kostina L.S. Implementation of Australian professional associations' strategic mission in the context of secondary teacher professional development

Teachers are the cohort that best of all realizes and understands teaching practice efficiency, but at the same time it needs the confidence in sustainable involvement into high quality work. This is the key element for modern teacher professional development. We believe that teacher professional development is a strategic factor for providing quality teaching and quality student outcomes correspondently. In this context, there is a need for analyzing Australian professional associations' activity, being a part of strategic mission for teacher quality improvement in Australian secondary schools.

The article highlights the key aspects of most Australian professional associations (organizations), their contribution and impact on teacher quality training and professional support. The author analyses the associations' structure, main trends and initiatives regarding educators' professional development implementation. The author comes to conclusion that Australian professional organizations focus on global trends in education, apply innovations and demonstrate a wide range of tools in teacher professional development.

Key words: professional development, professional association, strategic mission, initiatives, implementation

Постановка проблеми. В умовах сьогодення вкрай необхідним і невідкладним завданням для української середньої школи виступає забезпечення високоякісного навчання в кожній класній кімнаті; гарантування того, що кожен вчитель-початківець здатен на те, що вже робить вчитель-професіонал; визначання статусу вчителювання як сучасної провідної високоінтелектуальної професії. На нашу думку, професійний розвиток вчителя

виступає стратегічним чинником забезпечення якості викладання і, відповідно, поліпшення учнівської успішності. В цьому контексті виникає потреба проаналізувати діяльність професійних організацій Австралії, яка є частиною стратегічної місії удосконалення якості викладання в середній школі Австралії.

Мета статті. Враховуючи актуальність проблеми професійного розвитку вчителя і характерну своєрідність австралійської системи професійної підготовки і підтримки вчителів середньої школи, вважаємо *метою* нашого дослідження проаналізувати головні аспекти діяльності провідних професійних організацій Австралії та їхній внесок і вплив на якісну підготовку і професійну підтримку вчителів австралійської середньої школи.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Питанням детермінації професійного розвитку вчителя, його реалізації та адекватної якісної підтримки педагогів на різних рівнях присвячено психолого-педагогічні доробки багатьох австралійських учених і дослідників. Питання лідерства, колаборації, вмотивованості серед учителів висвітлено в працях М.Андерсона, П. Гронна, А. Джексона, Л. Інгарсона, С. Кемміс, Е. Кляйнхенц, Ф. МакКензі, М. Хендерсона, Н. Торнтон та ін. Визначенням і розробкою сучасних ефективних підходів, методів і форм якісного вчителювання і вдосконалення школи як навчального середовища займаються А. Бертані, А. Вілсон, Н. Демпстер, С. Дінхем, Б. Дженсен, Дж. Кіліон, Б. Дж.Коулдвел, М. Ллойд, Дж. Маршал, П. Сантьяго, Х. Тімперлей та ін. Роль професійних асоціацій (організацій) в професійному становленні й підтримці педагога не можна не переоцінити. Нами було проаналізовано документи, розроблені провідними професійними асоціаціями (організаціями) Австралії, такими, як ACER, АТЕА, Curriculum Corporation, Teach for Australia та інших, з метою виявлення основних напрямків імплементації їх стратегічної місії в контексті професійного розвитку вчителя середньої школи Австралії.

Виклад основного матеріалу. Професійний розвиток має суттєвий вплив на поведінку вчителя, його очікування і навчальну діяльність. На нашу думку, професійний розвиток учителів можна визначити як довготривалий складний процес якісних змін в викладанні, направлений на удосконалення професійної діяльності в шкільному середовищі і забезпечення учнівської успішності [3]. Крім урядових спеціалізованих інституцій активну підтримку вчителям-початківцям і професіоналам надають професійні асоціації (організації).

Пропонуємо детальніше вивчити зміст ініціатив таких організацій і їхній вплив на якісну підготовку і професійну підтримку вчителів австралійської середньої школи.

Професійні асоціації (організації) складають групи людей, які мають спільні цінності або професійні інтереси, і можуть розглядатися як наукові товариства. Досягнення певного рівня кваліфікації часто розглядається кінцевою метою членства в асоціації. Головні напрями діяльності професійних асоціацій (організацій) визначаються керівництвом з урахуванням наявних і перспективних потреб і пов'язуються з такими сферами діяльності, як:

- стандарти практики для головних галузей професійної діяльності
- підтримка професійної практики членів організації (надання відповідних послуг)
- надання правозахисних послуг для можливості відстоювати професійні інтереси
- надання можливості наукової апробації шляхом досліджень, публікацій, виступів, майстер класів тощо
- формування стійких та взаємовигідних відносин між асоціаціями та національними й зарубіжними стратегічними партнерами

Слід зауважити, що своєю стратегічною місією в контексті професійного розвитку вчителя професійні асоціації Австралії вважають надання своїм членам можливостей обміну досвідом, професійного навчання й лідерства. На додаток до регулярних зустрічей, такі асоціації можуть організовувати семінари, конференції або зустрічі з іншими асоціаціями (австр. англ. – *reac bodies*). Більшість професійних асоціацій видають журнали або створюють онлайн середовища взаємодії. Отже, такі спеціалізовані організації виступають, на нашу думку, ефективним місцем поєднання професійної компетенції, професійного діалогу й новаторства в професії вчителя.

Необхідно додати що, за організацією своєї діяльності професійні асоціації (організації) Австралії можуть бути фінансово залежними від уряду або штату/території, некомерційними, національними або федеральними, волонтерським тощо. Деякі з них є віртуальними, використовуючи системи управління навчанням, такі, як MyClasses, online форуми, online журнали, online зустрічі, соціальні мережі, Wiki та Blogs, Scootle Community.

В рамках вищезазначеного вважаємо за необхідне розглянути детальніше діяльність провідних професійних організацій Австралії, які надають активну підтримку вчителям з питань неперервного професійного розвитку. Розлогий аналіз перших двох професійних асоціацій – Curriculum Corporation і ACER – показав, що вони забезпечують розробку освітньої програми та інноваційних підходів до навчання вчителів на національному та міжнародному рівнях.

Так, Curriculum Corporation (укр. – Товариство з розробки навчального плану), провідна національна професійна організація, відповідає за розробку навчальних планів і програм для системи шкільної освіти, а також створення і поширення високоякісних навчальних матеріалів. Крім того, організація надає різноманітні он-лайн послуги з метою підтримки формування професійної компетенції вчителя. Організація щоквартально видає журнал для вчителів «EQ Australia», який виступає таким собі «вікном» в світ навчального середовища Австралії, тобто школу. Діяльність організації також включає регулярний друк досліджень австралійських вчених, дослідників і освітян з питань запровадження навчальних програм та професійної діяльності вчителів і організацію щорічних національних форумів для вчителів і шкільних лідерів з метою обговорення важливих питань в галузі педагогіки, зокрема навчання і викладання [6, с. 54].

Суть стратегічної місії професійної організації ACER (укр. – Австралійська Рада з наукових досліджень в галузі освіти) – гарантування надійної підтримки й експертних знань освітянам і практикуючим спеціалістам, починаючи з 1930 року. Сьогодні ACER – це некомерційна, фінансово незалежна від уряду, організація, яка отримує прибуток від досліджень за контрактом, проектів розробок, продукції та послуг в галузі освіти. В контексті соціального запита на високоякісних освітян, організація розробляє документи, спрямовані на реалізацію стратегій якісного розвитку системи освіти в Австралії і професійного розвитку вчителя зокрема.

Особливо вагомим для дослідження є той факт, що дослідна діяльність ACER регламентується основними стратегічними напрямками, кожен з яких реалізується на базі відповідного дослідного центру і імплементується в формі опорних документів і розробленні оптимальних шляхів розв'язання задач, тобто проектів. Отже, напрямками дослідної діяльності ACER є:

- моніторинг глобальної освіти (англ. – Global Education Monitoring)

- реформа оцінювання і інноваційність (англ. – Assessment Reform and Innovation)
- освітня політика і практика (англ. – Education Policy and Practice)
- теорія навчання (англ. – Science of Learning)

Аналіз щорічної доповіді ACER 2013 виявив, що ACER як дослідницька організація вбачає метою своєї діяльності здійснення педагогічних досліджень, оцінювання професійної діяльності, збір даних та їх аналіз для забезпечення професійного навчання освітян, вчителів і лідерів середньої школи зокрема [1, с. 14]. ACER активно заохочує як вчителів-професіоналів, так і вчителів-початківців до участі в тематичних конференціях, семінарах, вебінарах і практикумах; розробляє сучасні програми з професійного розвитку і спеціалізовані проекти в сфері педагогічної освіти Австралії, наприклад, «Мінімальні стандарти для майбутніх вчителів в контексті розвитку грамотності й схильності до кількісного мислення» (англ. – Development of literacy and numeracy – minimum standards for prospective teachers); співпрацює з освітніми установами на національному й міжнародному рівнях, такими, як Організація економічної співпраці й розвитку (англ. – Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD)), Австралійський інститут навчання і шкільного лідерства (англ. – The Australian Institute for Teaching and School Leadership (AITSL)), Міністерство освіти ОАЕ (англ. – UAE Ministry of Education), ЮНІСЕФ (англ. – UNICEF) і т.д.

В рамках аналізу ініціатив, запроваджених ACER, хочеться виділити один з його найвагоміших з точки зору практичної цінності проект – «Керівництво з покращення національної школи» (англ. – National School Improvement Tool). В документі наголошується, що педагогічний колектив австралійської середньої школи (вчителі-початківці й педагоги зі стажем) активно залучається до якісного навчання і отримує постійну підтримку з професійного розвитку. Керівництво (the Tool) є ключовим елементом найбільш комплексних програм, концепцій та ініціатив з удосконалення загальноосвітньої школи. Документ пропонує дев'ять взаємозалежних доменів, або зон діяльності, для кожного з яких виокремлені конкретні рівні професійної діяльності («Низький», «Середній», «Високий», «Відмінний») [5, с. 1]:

- детальний план з покращення
- аналіз і обговорення даних

- культура сприяння навчанню
- цілеспрямоване використання шкільних ресурсів
- досвідчена команда фахівців
- систематична реалізація навчального плану
- диференційоване навчання й вивчення
- ефективні педагогічні методики
- шкільні партнерства

Таким чином, Керівництво дозволяє школам проаналізувати результати напрямку професійного розвитку вчителів і директорів, встановити цілі й проектні стратегії, проводити моніторинг і демонструвати професійний зріст педагогічного колективу.

Отже, діяльність інституту ACER як професійної організації повністю відповідає запиту уряду щодо формування якості вчителя середньої школи, спрямована на підтримку неперервного кар'єрного росту освітян і реалізується через комплекс відповідних заходів з розвитку професіоналізму всіх учасників педагогічного процесу.

Нагальне прагнення зміцнити національне лідерство в зв'язку з якісним навчанням і професійними стандартами має на меті підтримати узгодженість між розробками, що створюються на рівні різних штатів і територій, і тими, що реалізуються професійними організаціями. Значна кількість національних професійних асоціацій проводить дослідження з питання професійного розвитку і професійних вимог до вчителя за рахунок національного фінансування. Такі організації, як Австралійська Асоціація природознавців (англ. – The Australian Science Teachers' Association), Австралійська Асоціація вчителів англійської мови (англ. – The Australian Association of Teachers of English), Австралійські граматики (англ. – The Australian Literacy Educators of Australia) і Австралійська Асоціація вчителів математики (англ. – The Australian Association of Mathematics Teachers), всі отримали національне фінансування для розробки стандартів для конкретної дисципліни для висококваліфікованого фахівця. Серед подібних професійних організацій також є представники різних штатів і територій Австралії, а саме:

- Австралійський інститут навчання і розвитку (англ. – The Australian Institute of Training and Development), який займається покращенням професійного навчання та інноваційними підходами до викладання й

розвитку професіоналів і початківців в усіх індустріях Австралії. Серед членів цієї некомерційної асоціації є інструктори, педагоги, консультанти, вчителі, HR професіонали, ментори та інші. Інститут пропонує різноманітні цільові курси, навчання вдома і он-лайн, менторство, участь в конференціях і т.д.

- Австралійський Союз освіти (англ. – The Australian Education Union), члени якого працюють в усіх штатах і територіях і залучаються до досліджень і дискусій з питань навчання і викладання, в середній школі зокрема.
- Рада асоціацій професійного навчання в штаті Вікторія (англ. – The Council of Professional Teaching Associations of Victoria), яка представляє сорок членів-асоціацій, що займаються якістю вчителів та іншими питаннями професійної підготовки. Слід зазначити, що Рада розробляє змістовні програми, які уможливають дистанційне і заочне навчання для вчителів з віддалених районів і регіонів, гарантуючи доставку програми, обслуговування і професійний супровід членам організації.
- Рада професійних вчителів Нового Східного Уельсу (англ. – The Professional Teachers' Council NSW), яка є волонтерською, некомерційною організацією, що об'єднує більш 45 членів-асоціацій як з урядового, так і з неурядового секторів. Рада працює в ключових сферах, пов'язаних з навчанням, навчальними програмами і планами і лідерством.

Серед тих професійних організацій, які вбачають свою місію в якісному навчанні вчителів, є Австралійська Асоціація підготовки вчителів (англ. – The Australian Teacher Education Association, ATEA). Ця провідна професійна організація Австралії була створена для тих, хто навчає вчителів, і вчителів-початківців, орієнтується на стратегії та запит австралійської держави щодо їх високоефективної педагогічної діяльності і гарантує [2]:

- Постійну підготовку вчителя в усіх формах і контекстах
- Підготовку вчителя як вирішальну для процвітання національної освітньої установи
- Дослідження як головну складову в контексті підготовки вчителя [2, с. 1]

Зауважимо, що для забезпечення механізмів досягнення такого орієнтира Асоціація використовує актуальні й інноваційні ідеї та методики професійної підготовки вчителів; надає своїм членам засоби обміну інформацією і надає широкий доступ до ресурсної бази відносно підготовки вчителів; співпрацює з іншими організаціями, які спеціалізуються на професійному розвитку вчителя; забезпечує колаборативну діяльність серед тих, хто готує вчителів, на національному й міжнародному рівнях. Це знайшло відображення в деяких запропонованих організацією формах діяльності, а саме:

- Грант на дослідження в галузі професійної підготовки вчителя (500\$). Зазначимо, що грант надається шкільному вчителю для сумісного дослідження з науково-педагогічним працівником.
- Участь в групах за особливими інтересами з використанням безкоштовних web-технологій, таких, як CiteULike, Academia.edu, WorldCat, Wiki Spaces, Edublogs, 4Teachers, Sakai, Moodle, які дозволяють отримати необхідні знання, обмінятися досвідом й інформацією, слідкувати за сучасним наповненням якісної професійної підготовки вчителя-початківця.
- Публікація досліджень з питань професійного розвитку вчителя, нових ідей, інновацій та технологій в галузі навчання в науковому журналі Asia-Pacific Journal of Teacher education (англ. – Азійсько-Тихоокеанічний Журнал з питань підготовки вчителя).
- Участь в наукових конференціях, присвячених впливу досліджень з підготовки вчителя на урядову освітню політику і методику навчання й викладання і т.д.

Як бачимо, організація визнає значущість якісного викладання для працівників освіти і його активний вплив на стан сучасної системи освіти в Австралії.

Питаннями пошуку, найму, навчання й розподілу професійних працівників освіти в Австралії займається некомерційна професійна асоціація Teach for Australia. Особливою структурною функцією системи освіти Австралії організація вважає освітні цінності й пріоритети і, з огляду на це, тісно співпрацює з Міністерством освіти Австралії. Для забезпечення якісної професійної діяльності асоціація надає своїм співробітникам можливість 2-річного навчання з метою отримання ступеня магістра в різних галузях

навчання. Процес відбувається на базі проходження за місцем навчання інтенсивної програми, яка характеризується наявністю регулярної індивідуальної підтримки і можливістю самостійного вибору швидкості проходження навчального курсу [7].

До компетенції Міністерства освіти та навчання Території федеральної столиці Австралії (англ. – ACT Department of Education and Training) належить створення навчальних співтовариств спільно зі школами та іншими відділами Міністерства. Такі співтовариства також включають професійні асоціації. Головною організацією для всіх професійних асоціацій вчителів на Території федеральної столиці Австралії є Рада освітніх асоціацій ТФСА (англ. – the Council of ACT Educational Associations, COASTEА). Для розуміння суті діяльності COASTEА стосовно професійного розвитку необхідно проаналізувати ініціативи організації, відображені в доповіді за 2014 рік. Згідно доповіді, семінари з професійного навчання для вчителів і вчителів-початківців отримали схвальний відгук серед учасників з проханням надати в 2015 році більше можливостей з професійної підготовки [4]. Підтримуючи діяльність професійних асоціацій, COASTEА допомагає вчителям отримати знання і навички, які є когерентними з вимогами їхніх спеціалізацій і Австралійськими професійними стандартами для вчителів. Фонд з глобальної освіти COASTEА підтримав такі ініціативи, як семінар Австралійської асоціації з корекційної освіти (англ. – AASE), конференцію Асоціації викладачів-науковців Території федеральної столиці Австралії (англ. – the Science Educators Association of the Australian Capital Territory), проект «Філософія шкіл», семінари з питань інтелектуального розвитку учнів, проект з розвитку партнерства Австралії і Таїланду з метою поширення громадянського права і правової освіти і т.д.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок.

Узагальнення результатів дослідження дало можливість зробити такі висновки:

- Професійні асоціації (організації) Австралії мають чітку структуру, обумовлену формою фінансування і напрямками діяльності, при цьому кількість членів організації може коливатися незалежно від її розміру
- Більшість професійних асоціацій працюють колаборативно, узгоджуючи свою діяльність з професійними стандартами для вчителів (національними або федеральними). Стратегічна мета асоціацій – відповідати національному запиту щодо формування якості вчителя

середньої школи щодо підтримки неперервного кар'єрного росту освітян і реалізувати цей запит через комплекс відповідних заходів з розвитку професіоналізму всіх учасників педагогічного процесу

- Професійні асоціації (організації) Австралії зважають на глобальні тенденції в освіті, використовують інноваційні підходи до навчання і демонструють широкий діапазон інструментів для професіонального розвитку членів асоціацій

Отже, професійні асоціації (організації) Австралії відіграють важливу роль в збагаченні та вдосконаленні якості навчання, надають цінну підтримку в розробці навчальних програм і планів, лідерству в освіті й розвитку школи в цілому.

До перспектив подальших розвідок належить вивчення організаційних умов професійного розвитку вчителя середньої школи Австралії.

Література

1. Annual report 2012-2013 [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://research.acer.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1015&context=ar>.
2. ATEA Constitution [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.atea.edu.au/images/documents/ateaconstitution.pdf>.
3. Avshenyuk N., Kostina L. Teacher professional development as a scientific problem in comparative pedagogy / N. Avshenyuk, L. Kostina // Comparative professional pedagogy (2014), Volume 4, Issue 2: Scientific Journal [Chief. ed. N.M. Bidyuk]. Kyiv – Khmelnytskyi: KhNU. – P. 33-39.
4. C. Broadbent, S. Wilson. APTA report 2014 [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://coactea.org.au/docs/APTA_Report_November2014.pdf.
5. National School Improvement Tool. – State of Queensland: ACER, 2013. – 24 p.
6. National report on the development of education in Australia. – The Federal Department of Education, Training and Youth Affairs, 2001. – 73 p.
7. Teach for Australia. Annual report 2014 [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://teachforaustralia.org/sites/default/files/Teach-For-Australia-Annual-Report-2014.pdf>.